

Lapostányér - Gróf Andrássy Tivadar budai házának ebédlőjéhez

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	54.1732.1 
Alkotó:	Rippl-Rónai, József (1861 - 1927) / tervező
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1898
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	hátdoldalon masszába nyomva: ZSOLNAY PÉCS 5300 (formaszám) 26; máz alatt barnával rajzolt RRJ monogram, (a művész jelzése); késsel kézírással 251. 157. 40 90/a. (?) (mázak laboratóriumi számai?)
Anyag:	porcelánfajansz
Technika:	formára korongolt; magastüzű színes mázakkal festett
Méretek:	átmérő: 23,6 cm magasság: 2,6 cm

A kerek tányér öble lapos, karimája, pereme sima. A Zsolnay gyári 8. Façonkönyvben az 5300 sz. rajznál bejegyzés nincsen. Ez a forma a dekortervvel azonos időszakban készült. Ecsettel festett, stilizált virágok borítják a tányér előlapjának teljes felületét. Hullámzó, remegő sötétlila és zöld kontúrok, rózsaszínű szaggatott belső vonalak háromszirmú virágfejeket rajzolnak ki. A szirmok lazán egymást is takarják. A tányér körfelületéhez nem igazodik a spontán elrendezésmód, így végtelen minta részletének benyomását kelti. A szirmok közé a tányér karimájára kisebb, oldalnézetben ábrázolt tulipánszálakat festettek, hasonlóan könnyed ecsetvonásokkal és színekkel, egyszálas, illetve kettes, hármas csoportosításban.

A hátdoldalra ragasztott papírcímkék tanúsága szerint a tányért 1914-ben kiállították Velencében.

Azonos mintájú tányért őriz a pécsi Janus Pannonius Múzeum (Iatsz. 51.5123 - ld. *Rippl-Rónai József gyűjteményes kiállítása*. Szerk. Nagy Ildikó. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1998, Nr. 227.). Ugyancsak azonos dekorral készült az Iparművészeti Múzeum 9577. Iatsz tányérja.

A Janus Pannonius Múzeum egy további, hasonló mintájú tányért is őriz (Iatsz. 51.5126), de tulipánok nélküli dekorral, zöld stilizált levélmintázattal a virágfejek között.

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 5.16.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.78. (Csenkey Éva)
- Csenkey Éva: *A magyar szecesszió kerámiaművészete*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1985. - Nr. 54.

